

Od poveličevanja do kazanja jezika poeziji

Sandra Krkoč

Ljubljana – Sinoči se je v Cankarjevem domu slovesno odprl **27. slovenski knjižni sejem**, ki bo razveseljeval knjižne sladokusce vse do nedelje. Vrhunec uvodnega večera je že tradicionalno pripadal podelitvi različnih nagrad – Schwentnerjeve za življenjsko delo v založništvu, krilatega leva, priznanj za najboljši literarni prvenec in najboljšega mladega prevajalca ter nagrad za najlepšo slovensko knjigo v treh kategorijah.

Izkušnje v primežu mladosti

Schwentnerjeva nagrada, ki se podeljuje za izjemne karijerne dosežke v založništvu, je šla v roke zamejca **Marija Mavra**. V Trstu rojeni založnik in urednik se namreč že desetletja kulturno udejstvuje v tamkajšnji manjšinski slovenski skupnosti. Pomembno vlogo je vseskozi imel v Slovenskem kulturnem klubu, bil pa je tudi gonilna sila Slovenske prosvete in založbe Mladika. Leta 1972 je bil pobudnik Mladikinega literarnega natečaja, ki ga zdaj razpisujejo že štirideset let, štiri leta kasneje pa je zasedel mesto glavnega urednika revije *Mladika*, kjer vztraja še danes, leta 2003 pa je pod geslom »Slovenska knjiga v Italiji« ponudil zamisel o skupnem nastopu zamejskih založb Mladika, ZIT in Novi Matajur na knjižnem sejmu v Ljubljani. Vrh tega je poskrbel, da so pri Mladiki, ki v letošnjem letu praznuje pol stoletja obstoja, v italijanščini kakovostno predstavili temeljna slovenska dela, kot so *Brižinski spomeniki* ali Valvasorjeva *Slava vojvodine Kranjske*.

Z nagrado za najboljši literarni prvenec se je okitila mlada pesnica **Katja Perat** z zbirko *Najboljši so padli*. Žirija je svojo odločitev pospremila z nas-

lednjimi stavki: »Sofisticirana govornica Katje Perat v zbirki *Najboljši so padli* vehementno opleta z ostružki teorije in z njihovo pomočjo razkrinkava samoprevaro poezije, ki je pogosto zreducirana na samovšečno objokovanje pesniške usode. Takšno držo Katja Perat razgalja kot golo pozo in ji odločno pokaže prst. In jezik. A v tem je pravzaprav globoko resnicoljubna: soočena s tveganjem samoljubja se raje odloči za drastično samosvojost, običajne jezikovne izpraznjenosti pa zamenja za avtoironično utemeljevanje ranljive prisotnosti.« Strokovna komisija je ob delu Peratove opozorila še na zbirko *Premog* Petre Zupančič ter kriminalni roman *Psi brezčasja* Zorana Benčiča.

Priznanje za najboljšega mladega prevajalca pa si je po mnenju žirije prislužila **Stana Anželj** za prevod romana Walterja Moersa *Mesto sanjajočih knjig*. Delček utemeljitve k nagradi se glasi takole: »Stana Anželj se je nemškega izvirnika lotila s sproščeno skladienjsko ubeseditvijo, ki ne škoduje zvestobi, z razgibanim, pomen-sko polnim besednim redom ter z okusnim in nevsiljivim slovenjenjem govorečih imen. Gre za prevajalko, ki dobro pozna izrazne možnosti literarne slovenščine, zato se ji je posrečilo ustvarjalno in brez nižanja slogovnih registrov posneti Moersov komunikativni, a strogo literarni in mestoma zlahtno patinirani antikvarni jezik.« Anžljeva pa o najbolj trdovratnih prevajalskih vozlih znotraj omenjenega dela pristavlja: »V tem romanu je bil eden od treh prevajalskih orehov odločitev, do katere mere in kako podomačiti besedilo – še posebno na mestih, kjer avtor igraje gradi besedilo na lastnih jezikovnih pogruntavščinah in obenem strelja puščice na literarno srenjo.«

Slavil je sijajni tisk

Priznanje krilati lev, ki se podeljuje za najboljšo celostno izdelavo knjige, natisnjene v slovenski tiskarni v letu 2010, je tokrat pripadlo tiskarni **Gorenjski tisk storitve** za izdelavo podobe knjige *Julijske Alpe*, ki je izšla pri Mohorjevi založbi Celovec. Knjigo namreč odlikujeta izvrstna produkcija in kakovost tiska slik ter velik kontrastni in barvni obseg. Mogoče je naleteti tudi na tiskovni sijaj, mirne prehode tonskih vrednosti ter vizualno čistost.

V kategoriji književnost je nagrado za najlepšo slovensko knjigo prejela podoba dela *Obleci me v poljub* Saše Pavček, ki jo je na police poslala založba Miš, za njeno oblikovanje pa je poskrbela **Petra Černe Oven**. Vizualni segment knjige je žirija prepričal z »odločno tipografsko obdelavo, ki delo vsebinsko podpre, a ga ne preglasi, saj je tipografija v odličnem sozvočju z ilustracijami«. V konkurenci knjig za otroke in mladino sta slavila **Damijan Stepančič** in **Janez Turk**, ki sta oblikovno opremila delo *Čudežni prstan* Petra Svetine. Knjiga, ki je izšla pri Vodnikovi založbi, namreč od naslovnice pa do zadnje strani ponuja izjemno kakovostne ilustracije ter odlično kadriranje.

Izmed umetniških monografij in fotomonografij pa si je najvišje ocene prislužilo delo *Mojstrovine s kranjsko klobaso iz Slovenije* Janeza Bogataja, ki ga je pod okriljem **Založbe Rokuš Klett** oblikovalsko obdelal **Zare Kerin**. »Knjigo odlikuje močna nosilna ideja, ki jo oblikovalec implementira na ni-voju fotografije, tipografije, materialov in tehnik dodelave. Z razkošno podobo, ki ni sama sebi namen, odgovorni upravičeno razbijajo podcenjene predstave o kranjski klobasi.« je pripisano v obrazložitvi k nagradi.

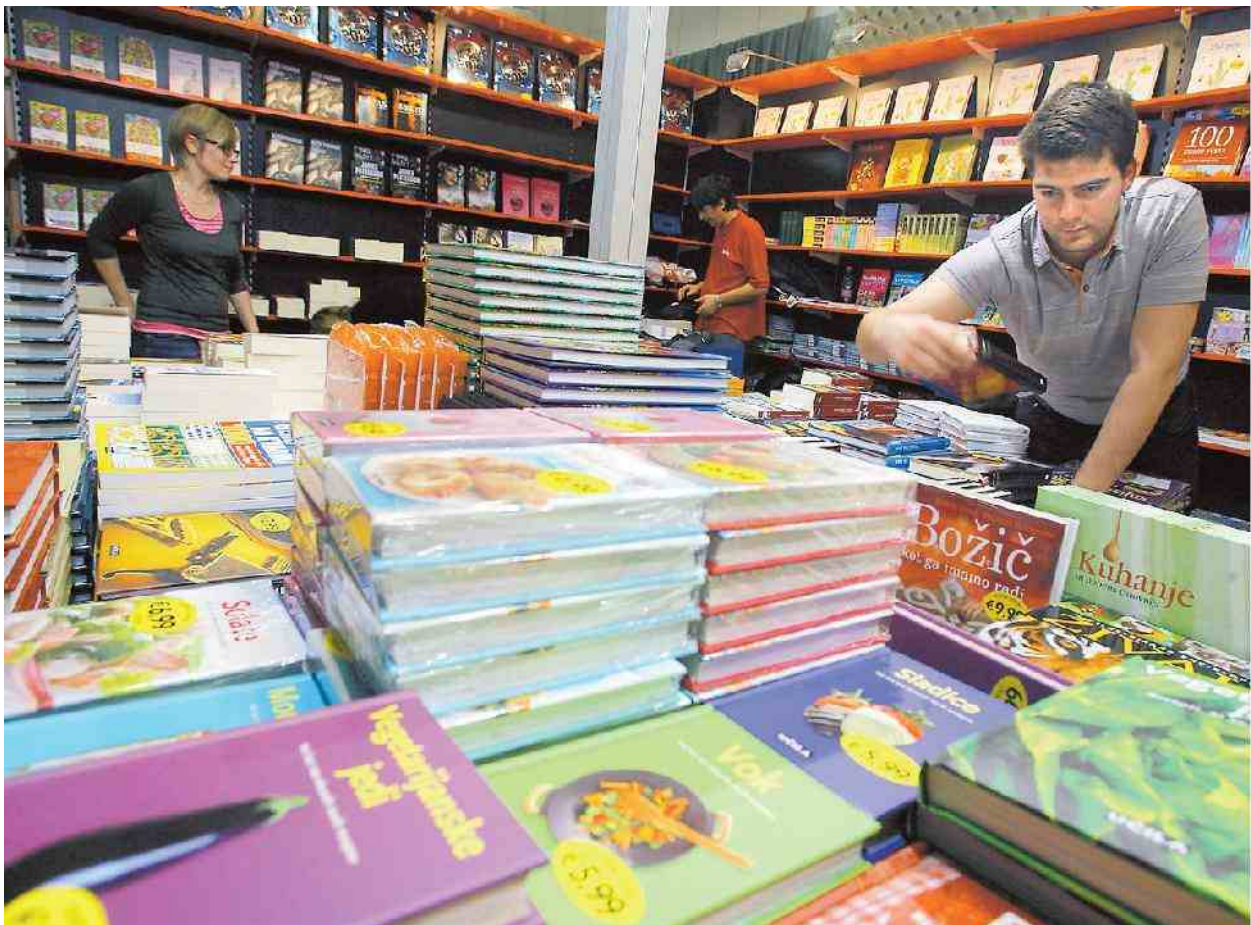
Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 118000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 539 cm²

2 / 2

Na letošnjem slovenskem knjižnem sejmu se v Cankarjevem domu na več kot stotih stojnicah predstavlja 80 založb in 20 malih založnikov, bogat pa je tudi spremljevalni program.